

манастира, който се намирал на върха. Когато турската войска вече наближила до село Пет могили, той грабнал една скала и я запратил срещу тях. Тази скала паднала между селата Пет могили и Новоселец. Така Св. Илия спрял турците, които идвали от юг, за да пресекат Стара планина и да обсадят българската столица Търново. Този запокитен от Св. Илия камък и днес населението почита като свято място.

В селата Пет могили и Новоселец, тази легенда се разказва в друг вариант. В стари времена Св. Илия управлявал гърма заедно с жена си. Един ден те се скарали за първенството и понеже искали спорът им да стигне до Господа намислили как да го реша сами, като се надхвърлят с камъни. Рано на Илинден отишли на Текята и хвърлили от там едновременно по един голям камък. Полетели камъните и светците след тях, за да видят къде ще паднат. Камъкът на Св. Илия паднал най-далеко - върху една могила в местността Лозята край с. Пет могили. Камъкът на жената на Св. Илия паднал 7 километра по на юг върху една друга могила в землището на с. Млекарево. Облогът спечелил Св. Илия и жена му престанала да се меси повече в неговите дела. Населението почита тези два камъка като свети места. Двете могили считат за гробовете на Св. Илия и жена му.

Камъкът на Св. Илия край Пет могили населението нарича Бубата. Съществува поверие, че всеки болен, който преспи една нощ върху гроба край този камък, ще оздравее. Онзи, който преспивал на могилата, преди да си отиде, връзвал за камъка едно яре и оставял върху него погача. Ярето се оставяло като курбан за Св. Илия. Грижата за това имал по традиция пазачът на околните лозя, който за събора на Илинден събирал и отвеждал дарените ярета на върха Свети Илия.²⁷

²⁷ Ст. Райчевски. Светиилийските възвишения (континуитет на регионалните култови средища).- В: В света на човека. Т.2. С. 2008, с. 168-169